Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра кафедра англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Узуальна граматика англійської мови (English Grammar in Use)

(вкажіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Англійська мова і література та друга іноземна мова

(назва програми)

Спеціальність **035 Філологія**

(вказати: код, назва)

Галузь знань **03 Гуманітарні науки**

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий)

факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання англійська мова

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: асистент каф. англ. мови Лукащук Михайло Володимирович

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=4252&lang=uk

Контактний тел. **(0372)58-48-69**

E-mail: m.lukashchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації Зазначте формат і розклад проведення консультацій

Очні консультації: п'ятниця з 14:40 до 15:40

Онлайн-консультації: (за необхідності за домовленістю).

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

1. **Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).**

Дисципліна «Узуальна граматика англійської мови» - це вагома складова професійної підготовки майбутніх фахівців–філологів (для яких англійська мова є першою іноземною), оскільки знання граматики мови як основи її будови є базисом знання іноземної мови як такої.

Дисципліна спрямована на набуття студентом **прагматичної компетенції** вищого рівня складності в галузі лінгвістики.

Практичне значення курсу: набути практичних навичок та умінь вищого рівня складності у сфері граматики англійської мови, а також удосконалити теоретичні знання з дисципліни.

Переваги, які надає вивчення вибіркової дисципліни:

1) набуття додаткових теоретичних знань;
2) вдосконалення практичних навичок та умінь, що сприятимуть підготовці студентів-філологів до науково-пошукової та викладацької діяльності.

2. Мета навчальної дисципліни: набути, систематизувати та поглибити знання граматики сучасної англійської мови; удосконалити навички їх застосування на письмі та в усному мовленні як основи для роботи фахового спеціаліста.

3. Завдання:

- навчитися правильному граматичному оформленню висловлювання;
- виробити мовленнєві навички згідно з нормами сучасної англійської мови;
- вивчити різноманітні граматичні конструкції, які реально зустрічаються в повсякденному мовленні, англомовній художній літературі, матеріалах преси.

Вибіркова дисципліна «**Узуальна граматика англійської мови**» забезпечує досягнення таких компетентностей з освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова» за спеціальністю 035 Філологія, І рівня (бакалавр):

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

4. Пререквізити. Ефективність засвоєння цієї дисципліни забезпечує попереднє вивчення практичної граматики сучасної англійської мови у курсі «Практична граматика основної мови» на 1 та 2 курсах (1-4 семестри).

5. Результати навчання

Програмні результати (**ПР**) успішного засвоєння змісту даної дисципліни:

ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПР 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

У результаті вивчення дисципліни студент третього курсу повинен ***знати:*** модальні дієслова та інші способи вираження модальності; особливості детермінантів; займенників; дієслівних структур (фразових дієслів; дієслів-зв'язок; дієслів, що вимагають два додатки; інфінітивних та –ing-конструкцій); різних типів речень (умови, означальних, адвербільних); специфіку побудови питань; використання непрямої мови; емфатичних засобів; слів-коннекторів; референції; еліпсису та субституції у сучасній англійській мові; основні ознаки офіційної / академічної / розмовної англійської мови ;

У результаті вивчення дисципліни студент третього курсу повинен ***вміти***:

- будувати граматично правильне речення (висловлювання, мінітекст) на письмі та усно; написати орфографічно та граматично правильне повідомлення; розрізняти граматичні помилки у мовленні інших студентів, виокремлювати їх, аналізувати та виправляти ;

- здійснювати філологічний аналіз художнього тексту з точки зору його граматичних особливостей для адекватного розуміння та інтерпретації тексту .

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або неформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження цього курсу визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням:

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем/теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем/теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему/теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: тренінги, освітні й практичні курси, семінари й вебінари, літні/зимові школи тощо.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни_____

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	5	2,5	75	2		45			30		залік
Заочна	3	5	2,5	75	2		10			65		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми занять	**Змістовий модуль 1.** **The English Verb system. The system of determiners and pronouns.**											
Тема 1. *Tenses. Active forms.*	5		3			2	5,5		0,5			5

Тема 2. *Tenses. Passive forms.*	5		3			2	5,5		0,5			5
Тема 3. *Modals. Modal verbs.*	5		3			2	5,5		0,5			5
Тема 4. *Modals. Other ways to express modality.*	5		3			2	5,5		0,5			5
Тема 5. *Determiners, pronouns and noun phrases. Articles, demonstratives and quantifiers.*	5		3			2	6		1			5
Тема 6. *Determiners, pronouns and noun phrases. Noun phrases.*	5		3			2	6		1			5
Тема 7. *Revision.* Рубіжний модуль-контроль. Письмова контрольна робота.	7		4			3	3		1			2
Разом за змістовим модулем 1	37		22			15	37		5			32
Теми занять	**Змістовий модуль 2.**											
Тема 1. *Prepositions.*	5		3			2			0,5			4
Тема 2. *Adjectives and adverbs.*	5		3			2			0,5			4
Тема 3. *Verb structures.*	5		3			2			0,5			4
Тема 4. *Conditional clauses.*	5		3			2			0,5			4
Тема 5. *Questions and indirect speech.*	5		3			2			0,5			4
Тема 6. *Linking words.*	5		3			2			0,5			4
Тема 7. *Ellipsis and substitution.*	5		3			2			1			4
Тема 8. *Formal and academic English.* Підсумковий модуль-контроль. Письмова контрольна робота.	3		2			1			1			5
Разом за змістовим модулем 2	38		23			15	38		5			33
Усього годин	75		45			30	75		10			65

3.2.1. Теми семінарських або практичних занять

№	Назва теми
1	*Tenses. Active forms.*
2	*Tenses. Passive forms.*
3	*Modals. Modal verbs.*
4	*Modals. Other ways to express modality.*
5	*Determiners, pronouns and noun phrases. Articles, demonstratives and quantifiers.*
6	*Determiners, pronouns and noun phrases. Noun phrases.*
7	*Revision.* Рубіжний модуль-контроль. Письмова контрольна робота.
8	*Prepositions.*
9	*Adjectives and adverbs.*
10	*Verb structures.*
11	*Conditional clauses.*
12	*Questions and indirect speech.*
13	*Linking words.*
14	*Ellipsis and substitution.*
15	*Formal and academic English.* Підсумковий модуль-контроль. Письмова контрольна робота.

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Simple tense forms active / passive
2	Continuous tense forms active / passive
3	Perfect tense forms active / passive
4	Perfect continuous tense forms active / passive
5	Present tense forms
6	Past tense forms
7	Future tense forms
8	Prepositions of time
9	Prepositions of place
10	Pronouns
11	Degrees of comparison of adjectives
12	Degrees of comparison of adverbs
13	Articles
14	Reported Speech
15	Time-clauses

3.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	кількість годин	
1.	*Tenses. Active forms.*	2	5
2.	*Tenses. Passive forms.*	2	5

3.	*Modals. Modal verbs.*	2	5
4.	*Modals. Other ways to express modality.*	2	5
5.	*Determiners, pronouns and noun phrases. Articles, demonstratives and quantifiers.*	2	5
6.	*Determiners, pronouns and noun phrases. Noun phrases.*	2	5
7.	*Revision.* Рубіжний модуль-контроль. Письмова контрольна робота.	3	2
8.	*Prepositions.*	2	4
9.	*Adjectives and adverbs.*	2	4
10.	*Verb structures.*	2	4
11.	*Conditional clauses.*	2	4
12.	*Questions and indirect speech.*	2	4
13.	*Linking words.*	2	4
14.	*Ellipsis and substitution.*	2	4
15.	*Formal and academic English.* Підсумковий модуль-контроль. Письмова контрольна робота.	1	5
	Усього	30	65

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

У навчанні дисципліни друга іноземна мова (англійська) для освоєння матеріалу використовуються такі методи: комунікативний метод, мозковий штурм, рольова гра, кейс-метод, метод обговорення, парна робота, групова робота, серед технологій — відео уроки, інтерактивна платформа Google Class, інтернет-програми, аудіо та відеоподкасти, електронні підручники та ресурси, спеціалізовані навчальні програми.

5. Система контролю та оцінювання

5.1. Види та форми контролю

Під час навчання проводиться поточне опитування, написання поточних та модульних контрольних робіт. Наприкінці курсу у 5-му семестрі – залік у письмовому вигляді.

Підсумковий контроль у формі заліку передбачає одержання студентом максимум 40 балів за контрольну роботу.

5.2. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- студентські презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- групові завдання.

5.3. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни впродовж семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку / екзамену).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за роботу на практичних заняттях, виконання тестових завдань, підготовку проектів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Оцінювання аудиторної роботи

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 1 блок завдань	Разом
Блок граматичних завдань	12	0,5	6
Індивідуальне письмове завдання	2	1	2
Презентація індивідуальна	1	2	2
Груповий проект	1	2	2
Граматичний тест	2	4	8
Разом за 2 Модулі			20

Вимоги та критерії оцінювання роботи

Види робіт	Кількість балів	Критерії
Блок граматичних завдань	0,5	Роботу виконано без помилок
	0	Завдання не виконане або виконане з порушенням норм академічної доброчесності
Індивідуальне письмове завдання	1	Роботу подано вчасно; студент демонструє мовностилістичну досконалість. Студент використовує матеріал навчального курсу.
	0,5	Роботу подано вчасно, але студент зробив незначну кількість помилок
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.

Презентація індивідуальна	2	Презентацію підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Доповідач демонструє володіння матеріалом і мовностилістичну досконалість.
	1	Презентацію підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Доповідач робить певні помилки граматичного чи лексичного характеру.
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.
Груповий проект	2	Презентацію підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Доповідач демонструє володіння матеріалом і мовностилістичну досконалість.
	1	Презентацію підготовлено і виголошено вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна. Доповідач робить певні помилки граматичного чи лексичного характеру.
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.
Граматичний тест	4	0,2 бали за вірну відповідь у тесті (20 питань)

Критерії оцінювання усних відповідей студентів під час поточного контролю

1 бал	Студент продемонстрував високий рівень володіння граматичним матеріалом; повністю розкрив зміст питання; логічно структурував свою відповідь і навів відповідні приклади; адекватно використовував англійську мову в ситуаціях усного спілкування; правильно і швидко реагував на запитання викладача; допустив не більше 1-3 мовних помилок та виправив їх самостійно.
0,8-0,9 бала	Студент показав добре володіння граматичним матеріалом; розкрив зміст питання, виклавши його логічно і послідовно, навів відповідні приклади; адекватно використовував англійську мову в ситуаціях усного спілкування; правильно реагував на запитання викладача; допустив не більше 1-5 мовних помилок, які самостійно виправив та 1-3 помилки, які виправив викладач.
0,6-0,7 бала	Студент показав задовільне володіння граматичним матеріалом; не повністю розкрив зміст питання; не зовсім логічно структурував свою відповідь і не навів прикладів; правильно реагував на запитання викладача; допустив близько 10-12 мовних помилок.

0,4-0,5 бала	Студент показав незадовільне володіння граматичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; неправильно реагував на запитання викладача; допустив 12-15 мовних помилок.
0,2-0,3 бала	Студент практично не володіє граматичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; неправильно реагував на запитання викладача; не здійснив лексико-граматичний аналіз тексту художньої літератури; допустив більше 15 мовних помилок.
0 балів	Студент не відповів на запитання

Критерії оцінювання модульного тесту

5 балів 90-100% відповідей вірні

4 бали 70-89% відповідей вірні

3 бали 50-69% відповідей вірні

2 бали 35-49% відповідей вірні

1 бал 11-34% відповідей вірні

0 балів 0-10% відповідей вірні.

Критерії оцінювання підсумкового тесту (залік / екзамен)

Кількість правильних відповідей	Кількість балів
40	40
39	39
38	38
37	37
36	36
35	35
34	34
33	33
32	32
31	31
30	30
29	29
28	28
27	27
26	26
25	25
24	24
23	23
22	22
21	21
20	20
19	19
18	18
17	17
16	16
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1

Самостійна робота оцінюється тією кількістю балів, яка є релевантною відповідній темі. З суми балів за самостійну роботу та тему виводиться середнє арифметичне.

Критерії оцінювання:

1. Якщо тема оцінюється у 5 балів:

5 балів 90-100% відповідей вірні
4 бали 70-89% відповідей вірні
3 бали 50-69% відповідей вірні
2 бали 35-49% відповідей вірні
1 бал 11-34% відповідей вірні
0 балів 0-10% відповідей вірні.

2. Якщо тема оцінюється у 4 бали:

4 бали	90-100% відповідей вірні
3 бали	70-89% відповідей вірні.
2 бали	50-69% відповідей вірні.
1 бал	35-49% відповідей вірні
0 балів	0-34% відповідей вірні.

3. Якщо тема оцінюється у 3 бали:

3 бали	90-100% відповідей вірні
2 бали	70-89% відповідей вірні.
1 бали	35-69% відповідей вірні.
0 балів	0-34% відповідей вірні.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)									Кількість балів **Залік**	Сума балів
Змістовий модуль №1										
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7			40	100
7	7	7	7	7	7	8	30			
Змістовий модуль 2										
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8			
3	3	4	4	4	4	4	4	30	40	100

Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів.

6. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Loyd, Mark & Jeremy Day. (2011). *Active Grammar. Level 3.* Cambridge: CUP. 219 p.

2. Hewings, Martin & Haines, Simon. (2015). *Grammar and Vocabulary for Advanced*. Cambridge: CUP. 278 p.

3. Murphy, Raymond. (2019). *English Grammar in Use*. 5-th ed. Cambridge: CUP. 380 p.

4. Yule, George. (2020). *Oxford Practice Grammar. Advanced*. Oxford: OUP. 280 p.

6.2. Допоміжна

1. Azar, B. S., & Hagen, Stacy A. (2017). *Understanding and Using English Grammar*. 5-th ed. N.Y.: Pearson Education. – 492 p.

2. Murphy, Raymond & Hashemi Louise. (2019). *English Grammar in Use: Supplementary Exercises*. 4-th ed. Cambridge : CUP. 138 p.

3. Herring, Peter. (2016). *The Farlex Grammar Book: Complete English Grammar Rules*. Farlex International, 1039 p.

4. Swan, Michael, & Walter Catherine. (2011). *Oxford English Grammar Course*. Oxford: OUP, 348 p.

5. Foley, M. (2008). *Longman Advanced Learner's Grammar A self-study reference and practice book with answers*. 8-th impression. Harlow: Pearson Education Limited, 384 p.

6. Лопатюк Н. І. (2019). T*he Subjunctive, unreal uses of past forms and some related topics*: навчальний посібник. Чернівці, 80 с.

7. Лопатюк Н. І. (2020). *Non-Finite Verb Forms*: Навчальний посібник. Чернівці, 2020. 96 с.

8. Lopatiuk N. I., Lukashchuk M. V. (2021). Teaching grammar at a university level. *Сучасні наукові дослідження представників філологічних наук та їхній вплив на розвиток мови та літератури: матеріали міжнародної науково-практичної конференції*, 9–10 квітня 2021 р. Львів : ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС». С. 76-78.

7. Інформаційні ресурси

1. http://englishtips.org
2. http://englishstandarts.blogspot.com/
3. https://www.grammarbank.com/
4. http://testenglish.info/
6. https://www.englishpractice.com/
8. https://takeielts.britishcouncil.org/prepare-ielts/free-ielts-online-course
9. https://www.myenglishpages.com/site_php_files/grammar-lesson-gerund.php